

LLIBERTAT

Periòdic comarcal d'esquerra republicana ~ Any III núm. 26 ~ Hospitalet 20 de Maig de 1931

La bilis del Borbó

Borbó, conspira. Conspira a tothora, seguit de tota la podridura que l'aguantava contra la voluntat del poble.

Perquè conspira el Borbó i els seus? Perquè no pot deixar de fer-ho, perquè ho té a la bassa de les sangs, perquè tota la seva vida ha estat una cadena de miserables conspiracions contra els drets de l'home, contra la justícia y contra la llibertat.

Ell continua la seva tasca llançant milions, amb la confiança de cobrar-se'ls si pogués tornar... però el miserable ignora que el poble es prou per impedir-ho i el poble avui, demà i sempre serà republicà i la seva reacció no es fa esperar en els moments en què els elements pertorbadors a sou pretenen desvirtuar tota la grandesa de la nostra jove República.

Alfons de Borbó, el renegat, «El Africano», l'assassí de Galan i García Hernández, arriba en els moments àlgids de la seva demència a pactar amb els comunistes, però no els comunistes verita-

es segella amb l'abraçada de Catalunya amb les terres d'Espanya, tan afanyosos de justícia com la nostra.

L'ex-rei fugí com un covard i com un covard continua vivint. Fugí protegit pel govern republicà que podia, que devia fusellar-lo. Fugí perquè sabia que el poble li faria justícia i la justícia del poble és severa i inapel·lable. Amb tot, tots varem reconèixer la noblesa del govern provisional de la República. L'únic que no l'ha reconeguda és Alfons de Borbó «El Africano», responsable del desastre d'Anual.

Avui per això el poble fa retret al govern de la seva feblesa, en jutjar al Borbó i als seus botxins. Avui el poble es rentaria les mans amb la sang fètida d'aquells miserables.

El que s'ha fet ben fet està. No ens penedirem mai d'haver fet una Revolució sense una gota de sang. Que segueixin conspirant els monàrquics, però que la República sigui severa amb ells, que

El problema de la terra

Un dels actuals problemes més crítics i que requereix una més ràpida—urgent—i radical solució, és el de la terra. La passada monarquia consentia—a canvi d'un servilisme vergonyós—que comtes, marquesos i tota classe de servents d'ella, mantingués en llurs propietats una explotació envers els pagesos que les cultivaven, que era una manifesta arbitrarietat i la més eloqüent demostració de l'explotació de l'home per l'home; entre les diverses maneres que es portava a cap dintre l'Estat espanyol.

No som pas nosaltres, els catalans, els més perjudicats per aquell règim, sinó que són els del Centre i Sud, especialment Andalusia, on degut a la legalitat dels latifundis i altres arbitrarietats abjectes, la terra es troba en tal estat de distribució que és una injustícia palesa i de les més greus conseqüències, la qual els actuals homes de govern no deuen permetre que subsisteixi per més temps. Però encara que no ens atanyi a nosaltres directament ens sentim en el deure de protestar-ne i fins si cal exigir la im-

güents dades que copiem: El total de la superfície afectada pel problema és de 19.648.497 hectàrees; d'aquestes, 9 milions 699.299 són propietat dels grans latifundiaris, els quals mantenen, els uns, terrenys improductius únicament destinats a l'esbarjo i ponderació de llurs persones i amistats. Això representa un 48 per 100 del total dels terrenys. A Sevilla hi han 49.000 hectàrees que tan sols són emprades per a pastura de braus, i a Còrdova, 87.000 hectàrees, en veda, i destinades per a la caça de particulars. Són 2.000.000 els pagesos que cultiven aquestes terres; però d'ells, només 142 mil en retenen la propietat que oscillen de 5 a 10 hectàrees per persona; els altres, la immensa majoria no tenen ni un pam de terra de propietat seva i han de treballar per compte dels grans terratinents pels quals són explotats iniquament.

Aquestes dades són suficients perquè ens fem càrrec de l'horror dels pagesos afectats pel latifundi i cal que tots ens fem ressò de llurs queixes angoixoses, procurant, a la mida de les nostres forces i mitjans—posar-hi remei com més aviat millor. Cal, sobretot, que les autoritats—les nostres també—s'ocupin

Guerra sense treva al caciquisme

bles, els que senten tota la grandesa de la igualtat humana, sinó amb aquells homes que es venen la seva consciència per un grapat de pessetes i que aixequen una bandera roja de la mateixa manera que enarbolarien una bandera feixista.

El Borbó bandarra que tantes coses ha fet per les pessetes, coneix molt bé la psicologia de certs elements d'una afinitat de conducta igual a la seva.

Alfons de Borbó, nét de Felip V, odia a Catalunya i l'ha d'odi més encara perquè aquesta terra va ésser la primera de bandejar-lo. En el seu odi no ha escatimat els mitjans per provocar en les terres de Castella un estat de recel envers les nostres reivindicacions. Sapiga el Borbó que els nostres germans d'Espanya coneixen la maniobra i que tot és inútil. Barcelona i Madrid es comprenen i confraternitzen com mai no ho haurien pogut fer amb el règim monàrquic. Sapiga que en la República federal tots serem germans i treballarem per la grandesa de totes les terres d'Espanya. Catalunya vol ésser mestressa de si mateixa i això sols és compatible en l'ideari de Pi i Margall.

Sapiga el descendent de Felip V que el triomf de la doctrina de Pi i Margall

no cedeixi ni un moment, que el poble no li regatejarà l'assistència. Si arriba el cas tots els ciutadans sobrem caçar-los com guineus, fins a exterminar-los.

Que segueixin entafurats en els caus que el poble espera i a seva sortida; que no badin; el poble no els enviarà a la presó, sinó al cementiri. Mai no haurem fet la pau de les víctimes que han deixat en les terres africanes.

Si creu tenir-hi dret, que torni, que tingui la valentia de desafiar tot un poble que el detesta i l'avorreix i aquest sabrà contestar-li amb acer. La frontera la passà una vegada, dues no.

JORDI ROCAFORT

La combativitat de LLIBERTAT durant els temps vergonyosos que per ventura de tots ja han passat, crea una situació econòmica difícil pel nostre periòdic. Per poguer reeixir, avui ens adrecem als nostres amics i correligionaris, esperant sabran complir amb el seu deure

mediata reparació d'aquest afer. Per nosaltres tan germans nostres són els pagesos del Vallès o del Camp de Tarragona com els de les Castelles i Andalusia; per tant, doncs, ens preocupem fonamentalment tant dels problemes dels uns com dels altres. I per això avui sortim en defensa d'aquella i demà tal vegada seran defensats els d'aquí.

L'actual estat de la terra en la quasi totalitat d'Espanya és vergonyosa i exactament igual que abans amb la monarquia. Que nosaltres sapiguem, el govern encara no ha dictat cap disposició millorant-la.

De «Heraldo de Madrid» son les se-

d'aquest problema que afecta—tenint en compte les mullers i fills dels pagesos—uns sis o vuit milions de ciutadans. I cal que se n'ocupin desinteressadament, però interessats en la seva solució satisfactòria que és la que el poble—camperols i ciutadans—vol que es dongui.

La solució no cal pas que la suscite; més encertadament que no nosaltres l'ha insinuada Lord Gloeston a través dels seus llibres i articles sobre la matèria. Unicament la recordarem amb poques paraules, perquè quan sigui consultat el poble sapiga respondre. Volem la confiscació de totes les terres a aquell que no les treballi o bé en tingui més que les que treballa. Després la repartició de les mateixes entre els pagesos donant-ne a cada un la que pugui treballar. Aquesta és la solució que deu ésser esgrimida tenint en compte la gravetat que això suposa.

I si a això hi afegim la supressió de tot gravamen o impost assolirem la justa reivindicació de la classe pagesa i faci possible la predisposició d'una vida digna, amb la qual els farà més ciutadans i per tant estaran més aprop nostre.

Nosaltres advoquem per la ràpida solució del problema agrari espanyol.

R. PONS I SISO

El dia 6 de juny en
l'Unió d'Esquerra Republicana
Grandiós festival

a benefici de

LLIBERTAT

No hi falteu

Detalls per programes

La Directiva del Centre Autonomista no pogué contrarrestar els atacs de l'oposició. ¿Què espera a dimidir?

L'assemblea general del Centre Autonomista ha deixat sense efecte l'expulsió dels socis republicans d'esquerra. ¿En quin terreny queda la Junta Directiva?